

bcn
classics

Palau de la Música

23/24

17
10
23

PALAU DE LA MÚSICA

Maxim Vengerov

idealista

tot és millor amb música

mecenes de BCN Clàssics

Maxim Vengerov, violí
Roustem Saitkoulov, piano

17 d'octubre de 2023 a les 20h, al Palau de la Música Catalana
Durada aproximada: 90 minuts amb mitja part inclosa

Clara Schumann (1819-1896)

Tres romances per a violí i piano, op. 22 10'
Andante molto (Re bemoll major)
Allegretto: Mit zartem Vortrage (Sol menor)
Leidenschaftlich schnell (Si bemoll major)

Johannes Brahms (1833-1897)

Scherzo de la Sonata F-A-E per a violí i piano 6'

Robert Schumann (1810-1856)

Sonata per a violí i piano núm. 3 en La menor, WoO 2 21'
Ziemlich langsam – Lebhaft
Scherzo
Intermezzo
Finale

Pausa 15 minuts

Alexey Shor (1970)

Sonata per a violí i piano núm. 1 14'
Allegro Agitato
Scherzo
Meditation. Andante

Serguei Prokófiev (1891-1953)

Sonata per a violí i piano núm. 2 en Re major, op. 94a 24'
Moderato
Presto – Poco piu mosso – Tempo I
Andante
Allegro con brio – Poco meno mosso – Tempo I – Poco
meno mosso – Allegro con brio

Maxim Vengerov

Violí

Aclamat universalment com un dels millors músics del món i sovint considerat el millor instrumentista de corda de l'actualitat, Maxim Vengerov, guanyador d'un Grammy, també és reconegut internacionalment com a director d'orquestra i és un dels solistes més sol·licitats.

Nascut el 1974, va començar la seva carrera com a violinista solista quan tenia cinc anys; va guanyar els concursos internacionals Wieniawski i Carl Flesch als deu i quinze anys, respectivament; va estudiar amb Galina Turtxaninova i Zakhar Bron; va fer el seu primer enregistrament als deu anys i va continuar enregistrant per a segells de renom, com ara Melodia, Teldec i EMI. Va guanyar, entre d'altres, el premi Grammy i va ser nomenat artista de l'any per la revista *Gramophone*.

El 2007 va seguir els passos del seu mentor, Mstislav Rostropóvitx, i es va centrar en la direcció d'orquestra. El 2010 va ser nomenat primer director titular de l'Orquestra del Festival de Gstaad. El juny de 2014 va obtenir el Diploma d'Excel·lència de l'Institut Ippolitov-Ivanov de Moscou, amb el professor Iuri Simonov, i a continuació va completar un programa de dos anys de direcció d'òpera.

En les darreres temporades, Vengerov ha inaugurat la temporada de l'Orquestra Filharmònica de la Scala amb Riccardo Chailly, ha estat artista resident de la Filharmònica de Montecarlo i de la Filharmònica de París, i ha fet gires de recitals

arreu del món. El més destacat de la temporada 2022/2023 va ser l'extensa gira de recitals pels Estats Units i el Canadà, on va visitar Berkeley, Kansas City, Nova York i Toronto, i una gira d'onze concerts pel Regne Unit. Va actuar com a solista en concerts orquestrals a Montreal, Viena, Londres, París i Taiwan, i en concerts de música de cambra amb Evgeny Kissin i Stephen Isserliss al Carnegie Hall, i amb Simon Trpcesky i Stephen Isserliss a Suïssa. Aquest estiu va participar als festivals d'Aspen i Bravo Vale, als Estats Units, en recitals, classes magistrals i concerts amb Fabio Luisi i l'Orquestra Simfònica de Dallas i va celebrar 40 anys damunt de l'escenari al Royal Albert Hall en un gran concert de gala a l'abril de 2023. El 2023/24 obrirà el Festival Internacional de Shanghai amb Christoph Eschenbach, embarcarà en una altra gira de recitals mundial que inclourà Amèrica, Amèrica del Sud, Europa, Àsia i Austràlia, i oferirà concerts amb orquestres a, entre d'altres, Viena, París i Milà.

Al 2020, Maxim Vengerov va esdevenir el primer artista resident de Classic FM i va fer un nou enregistrament del *Concert per a violí* de Txaikovski amb el director Myung-Whun Chung i l'Orquestra Filharmònica de Radio France, juntament amb obres de Saint-Saëns i Ravel, així com un recital en directe des del Carnegie Hall.

Com que una de les seves grans passions és l'ensenyament i la motivació de joves talents, ha ocupat diversos llocs docents arreu del món. Actualment ocupa la càtedra Stephan und Viktoria Schmidheiny Stiftungsprofessor a la Universitat Mozarteum de Salzburg i des del setembre de 2016 també és Polonsky Visiting Professor de violí al Royal College of Music de Londres. El 2018 va ser ambaixador de Bona Voluntat de la Musica Mundi School —una institució singular que dona suport a joves talents. Amb el propòsit de democratitzar l'accés a l'aprenentatge musical, va llançar la seva pròpia plataforma en línia el gener de 2021 —www.maximvengerov.com—, que va tenir un impacte en 170 països i més de 190 milions d'usuaris. En els seus programes del primer any hi ha associacions amb institucions musicals de tot el món, el programa Lottery Ticket, la sèrie d'artistes convidats inaugurada amb Brett Yang de TwoSet Violin, així com el seu nou grup comunitari global, entre les iniciatives del qual hi ha el programa líder mundial Mentoring, la iniciativa de comunitats musicals rurals i el programa Musical Pen Pals per a infants.

Maxim Vengerov ha aparegut en diversos documentals, com ara *Playing by Heart*, realitzat per Channel Four Television i projectat al Festival de Televisió de Cannes el 1999, i *Living the Dream*, estrenat a tot el món i guardonat amb el Premi Gramophone al Millor Documental el 2008. S'ha beneficiat de prestigioses beques i ha estat distingit per diverses institucions. El 2012 se li va concedir una Honorary Visiting Fellowship al Trinity College d'Oxford i el 2019 va ser nomenat doctor *honoris causa* pel Royal College of Music de Londres i va rebre l'Orde del Mèrit Cultural del Palau de Montecarlo.

També ha estat guardonat amb nombrosos premis, com ara el Grammy a la millor interpretació instrumental solista (amb orquestra) (2003), dos Gramophone (1994 i 1995), un Classical Brit Award (2004), cinc Edison Classical Music Awards (1995, 1996, 1998, 2003 i 2004), dos ECHO (1997 i 2003) i un premi Crystal del Fòrum Econòmic Mundial (2007), que honora els artistes que han fet servir el seu art per millorar el món. Toca un violí ex-Kreutzer Stradivari (1727).

Roustem Saitkoulov

Piano

Nascut a Kazan (República de Tatarstan), Roustem Saitkoulov va estudiar al Conservatori Txaikovski de Moscou i a la Universitat de Música i Arts Escèniques de Munic.

Ha estat guardonat en nombrosos concursos internacionals i va ser el guanyador del Concurs de Piano de Roma i del Gran Premi del Concurs Mundial de Piano de Montecarlo el 2003.

Actua sovint amb orquestres de renom mundial, com ara la Reial Orquestra Filharmònica de Londres, l'Orquestra Filharmònica de Montecarlo, l'Orquestra Simfònica de Praga, la Sinfonia Varsòvia, l'Orquestra Simfònica de la RAI de Torí, l'Orquestra de la Tonhalle de Zuric, l'Orquestra de la Nova Ciutat de Tòquio o l'Orquestra Simfònica de Pequín. Ha fet nombroses gires de concerts amb l'Orquestra Filharmònica de Sant Petersburg dirigida per Iuri Temirkanov per Europa i Àsia.

Els seus concerts i recitals el porten arreu del món: Rússia (Casa Internacional de la Música de Moscou i la Gran Sala de la Filharmonia de Sant Petersburg), Xina (Teatre Nacional de Pequín i Òpera de Guangzhou), Japó (Gran Sala del Teatre Metropolità de Tòquio i Sala Simfònica d'Osaka), Xile (Teatro del Lago, Frutillar), Argentina (Teatro Colón i Centre Cultural Kirchner), Mèxic (Palau de Belles Arts), Austràlia (Òpera de Sydney), Estats Units (Carnegie Hall), Canadà i Sud-àfrica, i per moltes de les sales més importants d'Europa.

És convidat als principals festivals del món, com els de Montreux, La Roque d'Anthéron, Yokohama, Bolonya, Meran, Rímini (Sagra Malatestiana), Ravello, Brescia-Bèrgam, Edimburg, Piano aux Jacobins (Tolosa de Llenguadoc), Radio France-Montpellier, Menton o Printemps des Arts de Montecarlo.

Ha enregistrat diversos àlbums en CD de piano solo per a EMI Classics i Dinemec Classics. El 2012, Master Chord Records va publicar amb ell els dos concerts per a piano de Chopin amb la Reial Orquestra Filharmònica de Londres. Més recentment ha enregistrat el *Concert núm. 1* de Xostakóvitx i el *Concert per a piano i trompeta* del compositor contemporani estonià Jaan Rääts. El seu últim CD de recitals de Chopin ha merescut grans elogis, inclòs el «Choc» de *Classica Magazine*.

Notes al programa

EL PRINCIPI D'UNA GRAN AMISTAT

Düsseldorf, finals de setembre de 1853. A la residència de la família Schumann es presenta un jove Johannes Brahms, de només vint anys, amb una carta de recomanació provinent del violinista Joseph Joachim. És el preàmbul de la llegendària amistat que es forjaria entre Robert, Clara i Johannes Brahms, que amb les seves obres per a piano i la seva manera de tocar captivaria el matrimoni Schumann. En el decurs de les setmanes següents, les visites de Brahms a la residència dels Schumann van ser constants. Com escriuria Eugene, la menor de les filles del matrimoni Schumann-Wieck, en la biografia dedicada als seus progenitors: «Els meus pares no podien parlar de res més que no fos del jove Brahms».

El mateix Robert, sempre defensor de la nova música, des d'anys enrere havia deixat de publicar a la revista *Neue Zeitschrift für Musik*. L'octubre de 1853, va voler dedicar un article reservant els elogis més elevats possibles a la figura de Brahms; Robert, a més, va recomanar el jove compositor a l'editorial Breitkopf und Härtel, que poc després va publicar les *Sonates per piano núm. 1 i núm. 2* — aquesta darrera dedicada a Clara Schumann—, les *Cançons op. 3* i l'*Scherzo op. 4*.

Precisament aquell any 1853 van veure la llum les tres primeres obres que s'inclouen en el recital: les *Tres romances per a violí i piano, op. 22* de Clara Schumann, l'*Scherzo de la Sonata F-A-E per a violí i piano* de Johannes Brahms i la *Sonata per a violí i piano núm. 3 en la menor* de Robert Schumann.

Les *Tres romances per a violí i piano, op. 22* de Clara Schumann figuren entre les darreres composicions rellevants del catàleg de la compositora, ja que, després de l'intent de suïcidi de Robert l'any 1854, Clara va abocar-se a la interpretació i la cura de les edicions de les obres del compositor. Com explica Nancy Reich, autora de la biografia de Clara Schumann *The Artist and the Woman*, es va aconsellar per requeriment mèdic que Clara no visités Robert al psiquiàtric d'Endenich. Finalment, va poder-ho fer, poc abans de la mort del compositor el 29 de juliol de 1856, i fins a llavors van mantenir una relació epistolar.

Considerada una de les obres més significatives del llegat de Clara Schumann, la romança, una de les microformes musicals més populars del romanticisme, era un gènere molt apreciat per la compositora. L'*Andante molto* posseeix un refinament exquisit gràcies a la sensibilitat lírica dels motius melòdics reservats al violí. L'*Allegretto*, més vehement, té com a contrast l'obscuritat que emana del seu episodi central. La seductora volada melòdica del *Leidenschaftlich schnell* (apassionadament ràpid), atorga al violí un protagonisme melòdic compartit amb la riquesa d'un acompanyament que denota la condició pianística de Clara. En el decurs de la composició, Clara va mantenir un estret contacte amb els violinistes Wilhelm Joseph von Wasielewski i Joseph Joachim, qui en va preparar la primera edició. A més, cal destacar l'edició crítica de les *Tres romances, op. 22* que va fer Jacqueline Ross i que va ser publicada l'any 2021.

La *Sonata F-A-E* va ser escrita entre el 15 i el 28 d'octubre de 1853 a Düsseldorf, conjuntament amb Albert Dietrich —compositor i director d'orquestra alumne de Schumann i gran amic del mateix Robert, Brahms, Clara i Joachim—, Johannes Brahms i un Robert Schumann qui, a més de ser el responsable de la idea de la composició, va voler dedicar-la a l'amic comú Joseph Joachim. Un dels lemes de Joachim era *Frei aber einsam* —lliure però solitari— i les seves inicials formen el criptograma *F A E*, corresponent a les notes musicals fa, la i mi. A instàncies de Schumann, Dietrich va compondre el primer moviment, en forma sonata; Schumann, l'*Intermezzo* i el final, i Brahms, l'*Scherzo*. El dia 28 van presentar la composició a Joachim, que la mateixa nit va tocar l'obra acompanyat per Clara. Joachim tenia el repte, a més, d'endevinar l'autoria de cadascun dels moviments, quelcom gens de complex per al violinista. L'*Scherzo* de Brahms es va publicar pòstumament l'any 1906; una obra vehement, en compàs 6/8, amb octaves vigoroses reservades al piano —recurs tècnic característic de les primeres obres pianístiques del compositor alemany— i que, amb unes sonoritats àmplies i contundents destinades al violí, atorguen a la composició una fortalesa i una contundència apassionades.

En els tres darrers dies del mes d'octubre, Schumann, aprofitant la composició del segon i del darrer moviment de la *Sonata F A E*, va escriure un primer moviment i un *intermezzo* per confegir la *Sonata núm. 3 en la menor*, una de les seves darreres grans creacions abans de ser ingressat temps després al sanatori d'Enderich. És una obra torbadora i també íntima, on conflueixen dos caràcters, com si es tractés d'un retrobament entre l'apassionat Florestan i el poètic Eusebius. El primer moviment, iniciat amb ímpetu, posseeix com a contrast un passatge reflexiu. L'acolorit *Lebhaft* —animat— deixarà pas al pertorbador *Intermezzo*, un moviment que sembla anunciar la fatalitat del seu destí. Un final abassegador, en què un passatge fugat i un virtuosisme extrem denoten una passió romàntica desfermada

Nascut l'any 1970 a la ciutat de Kíiv, Alexey Shor no va començar a compondre fins a l'any 2012. Aquest compositor ucraïnès va doctorar-se en matemàtiques i sempre s'havia mantingut interessat pel procés de la composició musical. Amb un estil netament romàntic i emprant un llenguatge tonal, les seves obres han passat per les mans d'artistes de la talla de Salvatore Accardo, Steven Isserlis, Evgeni Kissin, Denis Kozukhin, Shlomo Mintz, Mikhaïl Pletnev, Gil Shaham i Maxim Vengerov, entre molts d'altres, i s'han escoltat en sales de la rellevància de la Wiener Musikverein, la Berlin Philharmonie, el Carnegie Hall, el Teatre Mariïnski o el Concertgebouw d'Amsterdam. Emigrat a Israel l'any 1991 i instal·lat posteriorment als Estats Units, la seva música resulta captivadora. Aquesta primera *Sonata per a violí i piano* s'inicia amb un *Allegro agitato* d'un marcat accent romàntic, líric en els diàlegs instrumentals i amb una musicalitat punyent que pren inspiració melòdica en el seu *Concert núm. 4 per a violí i orquestra*. El segueix un *In modo de menuet* amb clars ressos clàssics i sempre atenent al rigor tonal, i tanca la composició un presto apassionat i amb dificultats complexes per als instrumentistes. Música d'una bellesa lírica colpidora molt afí a l'estètica de Shor.

L'esclat de la Segona Guerra Mundial va ocasionar que Prokófiev, com molts altres artistes i compositors, fos evacuat de Moscou l'any 1941. Primer al Caucas, després als Urals —a Alma—Ata, on va iniciar la composició de la *Sonata per a flauta i piano* transcrita posteriorment per a violí a Perm, on va coincidir amb el personal del Teatre Kírov, fins al seu retorn a Moscou l'octubre de 1943. La *Sonata* va ser escrita principalment a Perm, emmarcada entre les composicions de l'òpera *Guerra i pau* i la banda sonora d'*Ivan el Terrible*. A proposta de David Oistrakh, Prokófiev en va fer una transcripció molt fidel per a violí i piano. Aquesta obra, de ressos clàssics, amb gran complexitats virtuosístiques per al violinista, va ser estrenada el juny de 1944 pel mateix Oistrakh acompanyat per Lev Oborin al piano. El *Moderato* inicial conté uns motius propis del lirisme neoclàssic del compositor. El *Presto* en la menor, a manera de *Scherzo*, és dinàmic en l'escriptura, amb salts i ritmes confrontats, preàmbul d'un breu *Andante* d'una bellíssima dolçor clàssica. Els contrastos, la varietat de dinàmiques i els tempos confrontats conviuen en un *Allegro con brio final* que a l'inici ens evocarà la música del ballet *Romeu i Julieta*.

Lluís Trullén

Perquè
vols

vibrar **d'emoció**
amb tots els sentits

LA VANGUARDIA

CUINA OBERTA tots els dies de 13h a 00h

**RESTAURANT OFICIAL DEL
BCNCLASSICS**

VINE A SOPAR AMB LA TEVA ENTRADA DEL CONCERT I ET CONVIDEM A UNA COPA DE CAVA

Passeig Isabel II, 14
08003 Barcelona

@7Portes

www.7portes.com

reserves@7portes.com
Tlf. 93 319 30 33

Degussa

METALES PRECIOSOS.

DEGUSSA: LA FORMA MÁS SENCILLA DE INVERTIR EN METALES PRECIOSOS

El oro está considerado desde hace 6.000 años la moneda más fuerte, algo que lo convierte en una inversión sólida y tangible. El nombre de Degussa es sinónimo de metales preciosos en todo el mundo. Somos la mayor empresa de metales preciosos en Europa, que trabaja independientemente de los bancos, y estamos a su disposición para asesorarle y ayudarle a crear su cartera personal de lingotes y monedas. Todas las barras de Degussa están certificadas por la LBMA y disponen de un número ISIN, permitiendo su incorporación en una cartera de inversión. También le ofrecemos cajas de seguridad en alquiler, en las que podrá guardar su inversión.

Para más información
y tienda online, visite:

DEGUSSA-MP.ES

PUNTO DE VENTA:

CALLE DE VELÁZQUEZ 2
28001 MADRID
TELÉFONO: +34 91 19 82 900

MIEMBROS DE:

MADRID | ZÜRICH | GINEBRA | FRÁNCFORT | LONDRES

Egass
barcelona

Joies amb essència

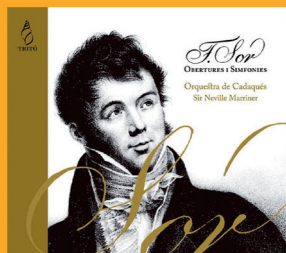
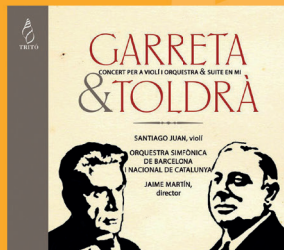
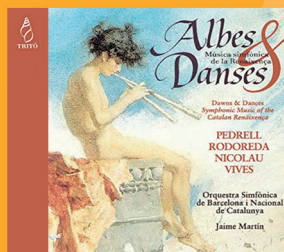
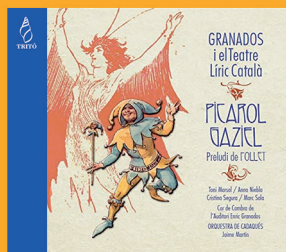
www.egassbarcelona.com

Handmade

© [egassbarcelona](https://www.instagram.com/egassbarcelona)

Compromesos amb el patrimoni musical català

Consulta el nostre catàleg:
www.trito.cat

Cicle BCN Clàssics 23/24

Organitzen:

Amb el suport de:

Col·laboren:

idealista

Mitjans oficials:

Cat *W* música

LA VANGUARDIA

Troba'ns a:

Enamorats, 35
08013 Barcelona

www.bcnclassics.cat
contacte@bcnclassics.cat
93 342 61 75

@bcnclassics

GAUDIM LA MÚSICA EN SILENCI

MOLTES GRÀCIES!

